

#4 Fallstudier med utmaningar

Webbinarienserien Förtätning på rätt spår ger en ökad förståelse för konsekvenser av förtätning av stationsnära områden. [Meta Berghauser Pont](#) är docent vid Arkitektur och samhällsbyggnadsteknik på Chalmers och leder tillsammans med Lars Marcus forskningsgruppen Spatial Morphology Group ([SMoG](#)) som är specialiserad på rumsliga analyser. Meta inledde webinariereserien hösten 2021 och presenterade även vid detta fjärde webinarium som hölls för drygt 70 deltagare den 26 april 2022.

Det aktuella webinariet anknyter till den plats-nod-modell som Meta tidigare har presenterat men fokuserar på nästa steg, den utvärderingsmodell som också har utvecklats inom projektet [Urbana stationssamhällen – förtätning av stationsnära områden för god tillgänglighet](#). Utvärderingsmodellen fungerar i kombination med plats-nod-modellen men ger en möjlighet att analysera konsekvenserna av en förtätning mer i detalj, på lokal nivå, genom en multikriterieanalys som bygger på GIS-metodik och uppsatta indikatorer.

– Täthet är inte ett mål i sig, vi bor inte i städer för att de är täta utan för att de erbjuder närhet till människor, service och attraktioner. Stationssamhällen ger en regional och nationell tillgänglighet och har en lokal dimension genom gatunätet och centraliteten.

Men infrastrukturbarriärerna vid stationsområden är ofta en utmaning, därför bli stationsområden så intressanta ur närhets- och täthetsperspektiv, säger Meta.

Jämföra scenarier

I utvärderingsmodellen ligger platskvalitet i fokus. Metodiken ger möjlighet att skapa objektiva analyser där olika alternativ för utvecklingen av ett stationsområde kan jämföras och eller olika stationssamhällen i regionen kan jämföras med varandra. Det ger hjälp i beslutsprocesserna, även för framtidsscenarioer som ännu är på planeringsstadiet.

Projektet har identifierat fem huvudteman som är viktiga för att uppnå globala hållbarhetsmålet 11 (hållbar stadsutveckling): Tillgång till grönytor, Stationens platskvalitet och – vad gäller möten mellan människor – Sammanlänkade stråk, Tillgång till kollektivtrafik respektive Tillgång till annan service.

För varje tema har det tagits fram indikatorer. Ett exempel: Vad gäller grönområden är en av indikatorerna "Andel av bebyggelsen med högst 500 meters avstånd till grönområde". Två andra indikatorer inom samma tema är mängden av grönområden i närheten och kvaliteten mätt i hur många som använder samma grönområde. Varje indikator mäts genom kartanalyser med hjälp av GIS. Kartorna visar hur stationsområdet påverkas av olika tänkta åtgärder som ny bebyggelse eller en planerad bro medan indikatorer visar detta genom ett sammanfattande värde. Om flera indikatorer används inom ett tema vägs de samman i ett slutvärde. I kombination med slutvärden för övriga teman presenteras en sammanfattande värdering för området som kan ge stöd i beslutsprocessen.

Fallstudie i Mölndal

Utvärderingsmodellen har testats i Mölndal där det planeras nya bostäder i området Forsåker. Vad betyder det, utifrån de olika indikatorerna – hur nära får de boende till exempel till parker, skola, jobb och kollektivtrafik? Vad vinner eller förlorar kommunen vid olika vägval?

När GIS-mätningarna är klara sammanfattas resultatet i en värderos som visualiserar vilka temaområden som påverkas positivt eller negativt i olika scenarier, i jämförelse med nuläget.

Värderosen kan i nästa skede användas för att revidera planförslag som i sin tur också testas i utvärderingsmodellen. Detta kan även genomföras i kombination med samskapande och dialog kring de platsspecifika kvalitetsfrågorna, till exempel i workshoppar.

Arbetet med utvärderingsmodellen kommer att fortsätta i projektets andra fas med namnet Urbana stationssamhällen – realisering av potentialer i stationsnära områden. Bland annat finns tanken att indikatorer ska kunna viktas på olika sätt, utifrån olika aktörer eller lokala förhållanden.

Läs mer:

[Om plats-nod modellen i den holländska kontexten](#)

[Om den täta stadens roll i hållbar stadsutveckling](#)

[Om tillgänglighet till grönytor och hälsa](#)

[Om gatornas påverkan på flöden och möten i staden](#)

Stationer ökar tillgänglighet och skapar potential för utveckling av samhällen. Webbinarieserien **Förtätning på rätt spår** vill ge en ökad förståelse för konsekvenser av förtätning av stationsnära områden med hänsyn till de globala målen för hållbar utveckling. De arrangeras av forskningsprojektet [Urbana stationssamhällen – förtätning av stationsnära områden för god tillgänglighet](#) i samarbete med [Trafikverket](#), [Chalmers Arkitektur och samhällsbyggnadsteknik](#), [Göteborgsregionen \(GR\)](#), [Byggteknik vid Högskolan Dalarna](#) och [Urbana och regionala studier vid KTH](#) är samarbetsparter.

Webbinarium #4

Fallstudier med utmaningar

Dag och tid:

26 april 2022, kl 9-10.

Föreläsare:

Meta Berghauer Pont, docent vid Arkitektur och samhällsbyggnadsteknik på Chalmers.

Kommande webinarium i serien:

#5 Hur tar vi projektet vidare?

September 2022, datum är inte fastställt. Fokus: Presentation och samtal om hur resultat från projektet tas vidare och om det fortsatta projektarbetet.

Kommande webinarier får du i god tid information om i [Urban Futures kalendarium](#).

Tidigare webinarier i serien

#1 Hur påverkar tillgängligheten förtätningspotentialen?

Onsdag 20 oktober 2021. Fokus: Samspelet mellan stationsområden som nod i transportsystemet men också som plats där människor arbetar, bor och möts. [Ladda ned dokumentation som pdf](#). [Se videon på YouTube](#).

#2 Hur påverkar barriärer tillgänglighet?

Onsdag 24 november 2021. Fokus: Arbetet som har utvecklats i projektet "Stadsmiljöanalys - Analys av tätbebyggda miljöer i infrastrukturprojekt" och sedan applicerats i Mölndal. [Ladda ned dokumentationen som pdf](#). [Se videon på YouTube](#).

#3 Metoder för att beskriva konsekvenser av förtätning

Onsdag 23 mars 2022. Fokus: Metodbeskrivning för att beskriva konsekvenser av förtätning i stations-samhällen utifrån globala målet 11 – Hållbara städer och samhällen. [Ladda ned dokumentationen som pdf](#).

Kontakt

Sanna Isemo, projektledare, Urban Futures, sanna.iseemo@chalmers.se.

